

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Књига IV

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2005.

7-7053

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Зборник радова наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу, који представља резултате научноистраживачког рада на Пројекту "Слободе и права човека и грађанина у концепту новог законодавства Републике Србије" одобреног од стране Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије.

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке

Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 - 513, 306 - 504
телефакс: (034) 306 - 540
e-mail: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Снежана Соковић
Проф. др Станко Бејатовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ПРИПРЕМА: Милош Стојановић

ШТАМПА: ИнтерПринт, Крагујевац

ТИРАЖ: 120 примерака

ISBN: 86 - 80765 - 52 - 7

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије

I

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....1

Одељак I

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Др Бора Чејовић, редовни професор
ОСНОВИ ИСКЉУЧЕЊА ПРОТИВПРАВНОСТИ КРИВИЧНОГ ДЕЛА..5
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор
**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И НОВЕ МЕТОДЕ
ОТКРИВАЊА И ИСТРАГЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА ОРГАНИЗОВАНОГ
КРИМИНАЛИТЕТА.....29**
3. Др Снежана Соковић, редовни професор
**ИСКУСТВА КОНТРОЛЕ ТЕШКИХ ОБЛИКА КРИМИНАЛИТЕТА У
СИСТЕМУ ПРАВА ЕУ.....55**
4. Др Бранислав Симоновић, редовни професор
**КОНЦЕПТУАЛНЕ ДИЛЕМЕ, ЛИМИТИ, НЕДОСЛЕДНОСТИ,
КРИТИКЕ И СЛАБОСТИ НОВОГ КОНЦЕПТА РАДА ПОЛИЦИЈЕ У
ЗАЈЕДНИЦИ (COMMUNITY POLICING) С ОСВРТОМ НА ЉУДСКА
ПРАВА И СЛОБОДЕ.....75**
5. Др Драгана Петровић, ванредни професор
**ТЕРОРИЗАМ - МОДЕРНИ ПРИСТУП У ФОРМУЛИСАЊУ ЊЕГОВОГ
СМИСЛА И СУШТИНЕ.....97**

Одељак II

ПРАВО СВОЈИНЕ КАО УНИВЕРЗАЛНО ЉУДСКО ПРАВО КАО ОСНОВ ЉУДСКИХ СЛОБОДА

1. Др Нина Планојевић, доцент
**СТИЦАЊЕ СВОЈИНЕ ОД ТРГОВЦА КОЈИ НИЈЕ
ОВЛАШЋЕН НА ПРОДАЈУ.....131**

Одељак III

ФУНКЦИОНИСАЊЕ УПРАВЕ И ЗАШТИТА
ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА

1. Др Невенка Бачанин
ПРАВНА ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ
ОД 1835. ДО 1946. 149
2. Др Радоје Брковић, редовни професор
ЗАШТИТА ПОЈЕДИНАЧНИХ ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ И РЕШАВАЊЕ
ВИШКОВА ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА ЗАКОНУ О РАДУ 159
3. Др Драган Батављевић, ванредни професор
БИРАЧКО ПРАВО У УСТАВИМА БИВШИХ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ
ЗЕМАЉА И У УСТАВНОЈ ПОВЕЉИ ДРЖАВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СРБИЈА
И ЦРНА ГОРА 171
4. Бојан Урдаревић, асистент-приправник
СПЕЦИФИЧНОСТ РЕШАВАЊА ТЕХНОЛОШКИХ ВИШКОВА У
ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА У РЕПУБЛИЦИ
СРБИЈИ 197
5. Зоран Јовановић, асистент-приправник
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА (ОМБУДСМАН)
У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 207
6. Дејан Матић, асистент-приправник
ПРАВНА ДРЖАВА КАО ОКВИР ЉУДСКИХ
ПРАВА И СЛОБОДА 221

Одељак IV

СЛОБОДА ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА НА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ
И УНУТРАШЊЕМ ТРЖИШТУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Др Божин Влашковић, редовни професор
ПОНОВНА ПРОИЗВОДЊА ПРОНАЛАСКА И ЗАМЕНА НЕКИХ
ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА 233
2. Др Милена Петровић, ванредни професор
ДВОЈНО ДРЖАВЉАНСТВО И ЊЕГОВ ЗНАЧАЈ 243
3. Славко Ђорђевић, асистент-приправник
МЕРОДАВНО ПРАВО ЗА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ДЕЛИКТЕ СА
ЕЛЕМЕНТОМ ИНОСТРАНСТИ - ИЗАБРАНА ПИТАЊА 257

Одељак V

ПОРЕСКИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ
ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

1. Др Предраг Ч. Стојановић, редовни професор
ФИНАНСИЈСКИ АРАНЖМАН КАО ПОРЕСКИ ФЕНОМЕН У
НЕМАЧКОЈ ТЕОРИЈИ 281
2. Др Нада Тодоровић, доцент
ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП ОДРЕЂИВАЊУ
ТРЖИШНИХ ЦЕНА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ 295
3. Мр Јасмина Лабудовић, асистент-приправник
ПОНУДА УСЛУГА ОСИГУРАЊА 307

Одељак VI

ОСТВАРИВАЊЕ СЛОБОДА УДРУЖИВАЊА ГРАЂАНА

1. Др Ненад Ђурђевић, редовни професор
ПРИВАТИЗАЦИЈА ДРУШТВЕНОГ КАПИТАЛА У УДРУЖЕЊИМА
ГРАЂАНА И ДРУШТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА 325

Одељак VII

СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ

1. Срђан Владетић, асистент-приправник
ПОЈАМ И ПОРЕКЛО ФИДУЦИЈЕ 349

Одељак VIII

СЛОБОДА ЗАВЕШТАЊА

1. Др Слободан Сворцан, редовни професор
СТИЦАЊЕ ПРЕДМЕТА ДОМАЋИНСТВА 359
2. Др Драгица Живојиновић, доцент
УТИЦАЈ ПОВРЕДЕ ПРАВА НА НУЖНИ ДЕО
НА ПУНОВАЖНОСТ ЗАВЕШТАЊА 369

Одељак IX

ПРАВО НА ЗАСНИВАЊЕ И ЗАШТИТУ ПОРОДИЦЕ

1. Др Душица Палачковић, редовни професор
МИРНО РЕШАВАЊЕ СПОРОВА ИЗ
ГРАЂАНСКОПРАВНИХ ОДНОСА 385

IV

2. Милан Марић, асистент-приправник ПРЕТХОДНО ПИТАЊЕ У ПАРНИЦИ.....	403
3. Вељко Влшковић, асистент-приправник ПРАВО НА МИШЉЕЊЕ ДЕТЕТА.....	415

Одељак X

СЛОБОДА ТРГОВИНЕ И ПРАВА ПОТРОШАЧА

1. Др Миодраг Мићовић, редовни професор ОГЛАШАВАЊЕ (РЕКЛАМА) - ПОЈАМ И ОГРАНИЧЕЊА.....	429
2. Бојан Ђокановић, асистент приправник ВЕРТИКАЛНИ СПОРАЗУМИ КАО ОБЛИК НАРУШАВАЊА ФЕР КОНКУРЕНЦИЈЕ.....	439

Одељак XI

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА У КНЕЖЕВИНИ - КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ И ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ

1. Др Марко Павловић, редовни професор ПРВИ ЗАКОНИ О УДРУЖЕЊИМА И ЗБОРОВИМА И СТРАНКЕ У СРБИЈИ.....	447
2. Зоран Чворовић, асистент-приправник ПОЧЕЦИ ПРАВА АЗИЛА.....	461

Одељак XII

МЕЂУНАРОДНИ ОКВИРИ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И УСКЛАЂИВАЊЕ СА НАЦИОНАЛНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ СРЈ

1. Др Иван Чукаловић, редовни професор ПРОБЛЕМ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА И ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА РЕШЕЊА У ДРЖАВНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА.....	469
---	-----

*Др Божин Влашковић,
редовни професор*

UDK: 347.77/.78
343.533

ПОНОВНА ПРОИЗВОДЊА ПРОНАЛАСКА И ЗАМЕНА НЕКИХ ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА

О производњи проналаска може се говорити само онда када је реч о проналасцима предмета. Зато се и о поновној производњи може говорити само када је реч о овим проналасцима.

Познат је, такође садржај начела о исцрпљивању патента. Тиме што је предмет ставио у промет, титулар је остварио одређену привредну корист.¹ Интереси заједнице су задовољени када се овај предмет може даље слободно искоришћавати. Таквим искоришћавањем практично се развија и богата техника, што је и циљ патентног права.

Међутим, стављањем предмета у промет, титулар патента није изгубио право да и даље искључиво производи тај предмет. Свака неовлашћена производња је, дакле, повреда патента.² Из тога произилази да и даље постоји сукоб интереса између титулара патента, који је предмет ставио у промет, и стицаоца тог предмета. Он се огледа у томе што стицалац може слободно да располаже предметом, али га не може поново производити.³ Може се само поставити питање у којој мери стицалац предмета има право да у току трајања патента предузима измене на предмету у циљу постизања оног стања у коме се предмет налазио у моменту испоруке.⁴ Питање се односи на две ситуације. У првој је реч о поновној производњи или оправци предмета који је током нормалне употребе или случајем потпуно уништен или потрошен.⁵ У другој је реч о поновној производњи, оправци или замени дотрајалих делова на патентираном предмету.⁶

¹ Lindenmaier, Wiederherstellung, Ausbesserung und Ersatz durch sachpatent geschützter, GRUR 7/1939, стр. 506

² Fischer, Peterntfreie und patentverletzende Reparatur an geschützten genenständen, GRUR 3/1960, стр. 98.

³ Исто, стр. 98.

⁴ Lindenmaier, исто, стр. 506.

⁵ Исто, стр. 506.

⁶ Исто, стр. 506.

